Časový trend předčasných úmrtí obyvatel kraje dle věku a pohlaví

Primárním cílem datové sady je poskytnout přehled o počtu zemřelých osob v České republice od roku 1994 po jednotlivých letech dle kraje bydliště, okresu bydliště, věkové kategorie a pohlaví. Jedná se o úmrtí výhradně klasifikovaná jako předčasná.

Téma

Zdraví

Časové pokrytí

1. 1. 1994 - 31. 12. 2025

Aktualizace

roční

Související území

Česká republika

Klíčová slova

LPZ, list o prohlídce zemřelého, databáze zemřelých, zemřelí, kapitola MKN-10, předčasná úmrtí

Klasifikace dle EuroVoc

úmrtnost

Kontakt

ÚZIS ČR

Organizace

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Distribuce CSV

Stáhnout výstup | Otevřít schéma

Formát: CSV
Velikost: 2.22 MB
Počet záznamů: 55 094
Počet atributů: 6

Autoři: Lichter Marek, Havlíčková Michaela, Jarkovský Jiří, Daňková Šárka, Klimeš Daniel, Mužík Jan, Komenda Martin, Dušek Ladislav

Schvalování:

- porada vedení ÚZIS ČR dne 24. 2. 2026
- pověřenec pro ochranu osobních údajů dne 19. 2. 2026

Datum aktualizace dat: 8. 10. 2026

Datum aktualizace dokumentace: 18. 11. 2026

Licence

Autorské dílo licencované CC BY 4.0

Originální databáze

Není autorskoprávně chráněnou databází

Zvláštní právo pořizovatele databáze

Není chráněna zvláštním právem

Osobní údaje

Neobsahuje osobní údaje

Citace

Lichter M., Havlíčková M., Jarkovský J., Daňková Š., Klimeš D., Mužík J., Komenda M., Dušek L.. Časový trend předčasných úmrtí obyvatel kraje dle věku a pohlaví. Národní zdravotnický informační portál [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2026 [cit. 2026-11-21]. Dostupné z: http://www.nzip.cz/spravce/clanek/detail/2694-predcasne-umrti-vek-pohlavi-kraje-casovy-trend-otevrena-data. ISSN 2695-0340

Primární cíl

Primárním cílem datové sady je poskytnout přehled o počtu zemřelých osob v České republice od roku 1994 po jednotlivých letech dle kraje bydliště, okresu bydliště, věkové kategorie a pohlaví. Jedná se o úmrtí výhradně klasifikovaná jako předčasná.

Základní informace

Datová sada je stratifikována dle roku úmrtí osoby, kraje bydliště, okresu bydliště, věkové kategorie a pohlaví. Výsledné počty udávají celkový počet zemřelých z předčasných příčin. Data jsou poskytována od roku 1994 do posledního uzavřeného roku.

Data vychází z evidence příčin smrti Českého statistického úřadu za osoby s trvalým či dlouhodobým pobytem v ČR. Základní příčina úmrtí je určena na ČSÚ dle podkladů předaných na Listu o prohlídce zemřelého (evidence ÚZIS).

Interpretace a informační hodnota

Absolutní počty zemřelých umožňují základní orientaci v časovém vývoji úmrtnosti z hlediska předčasných úmrtí.

Předčasná úmrtí jsou definována podle metodiky Eurostatu (kombinace příčiny úmrtí a věku). Jako předčasná či preventabilní (např. úmrtí na karcinom plic do věku 74 let) lze označit taková úmrtí, která jsou specificky popsána v metodice Eurostatu.

Interpretace dat a časových řad má jistá omezení spojená s výběrem základní příčiny smrti i s vykazováním příčin smrti na Listu o prohlídce zemřelého dle MKN-10. Tím ovlivňují i zařazení do předčasných úmrtí. Pro správnou interpretaci dat je vhodné zohlednit metodické změny, ke kterým při tvorbě statistiky příčin smrti ve sledovaném období došlo. Vzhledem k metodice se také mohou v počtech zemřelých objevovat hodnoty s jedním desetinným místem. To je dáno situací, kdy se v případě některých diagnóz započítává jen polovina zemřelých osob.

Ochrana osobních údajů (GDPR)

Datová sada je připravována v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16.

Zdroj dat

Zdrojem dat pro datovou sadu je databáze zemřelých ČSÚ. Ta je vytvářena na podkladě dat z evidence List o prohlídce zemřelého, a je ošetřena legislativně zákonem č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách) s účinností od 1. dubna 2012 a novelou vyhlášky č. 364/2015 Sb., kterou se mění vyhláška 297/2012 Sb., o Listu o prohlídce zemřelého, platná od 1. 1. 2016). Evidenci úmrtí ošetřuje také Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách a zpracování statistiky úmrtí pak Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě.

Agregace a transformace dat

Datová sada obsahuje agregovaná data s počty zemřelých osob z předčasných příčin v rámci kategorií roku úmrtí, kraje bydliště, okresu bydliště, věkové kategorie a pohlaví.

Atributy datové sady

Název	Datový typ	Název sloupce	Popis	Možné hodnoty
Rok	int	rok	kalendářní rok úmrtí osoby	v rozsahu od roku 1994 až do posledního uzavřeného kalendářního roku
Kraj	text	kraj	místo bydliště osoby podle krajů a v souhrnu	kódování krajů České republiky podle NUTS 3. Obsahuje speciální hodnotu „CZ0“ podle NUTS 1, která představuje celou Českou republiku
Okres	text	okres	místo bydliště osoby podle okresů a v souhrnu	kódování okresů České republiky podle LAU 1. Obsahuje speciální hodnotu „CZ0“ podle NUTS 1, která představuje celou Českou republiku
Věk	int	vek	numerický kód definující pětiletou věkovou kategorii; zvlášť kategorie 0 let, 1–4 let a 95+ let	podle Číselníku věkových skupin NZIS
Pohlaví	int	pohlavi	pohlaví zemřelé osoby	o 1 – muž o 2 – žena
Počet	int	pocet	zemřelé osoby podle stratifikace z předčasných příčin	suma počtu zemřelých osob z předčasných příčin